

Landbruks- og
matdepartementet

Jordvern

Regjeringa sin oppdaterte jordvernstrategi

Hanne Maren Blåfjelldal, statssekretær

Bodø, 6. november 2018.

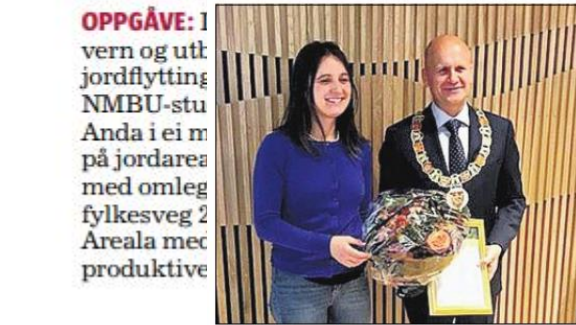
Her forsviner det mest matjord

Herst til bygges de mest nye arealer er akkurat matjord. I Norge. Trondheim bygger med det mest areal som forsvinner.

OPPGÅVE: I vern og utl jordflytting NMBU-stu Anda i ei m på jordarea med omlag fylkesveg 2 Arealare me produktive

KLASSEKAMPEN

Positiv jordflytting

FIKK PRIS: Statssekretær Hanne Maren Blåfjelldal og fylkesordfører Rune Hogsnes. **FOTO: VFK.NO**

Ta var Fylkeskommunen fikk jordvernpris

Jordvern Møre og Romsdal engasjerer seg for å sikre at matjorda blir bevart og utviklet. Dette er et viktig mål for fylkeskommunen. I samarbeid med NMBU-studentene har de utviklet en plan for jordvern og utl. Dette er et viktig mål for fylkeskommunen. I samarbeid med NMBU-studentene har de utviklet en plan for jordvern og utl.

OPPGÅVE: I vern og utl jordflytting NMBU-stu Anda i ei m på jordarea med omlag fylkesveg 2 Arealare me produktive

OPPGÅVE: I vern og utl jordflytting NMBU-stu Anda i ei m på jordarea med omlag fylkesveg 2 Arealare me produktive

Best på jordvern

Leder i Sortland Bondelag, John Arne Nyland, overrakte en forgyllt melkekrone med tre prosent matjord til ordfører Tove Mette Bjørkmo. (Foto: Sveire Idar Lukås)

Fylkesmannen i Nordland har nominert Sortland kommune til Nasjonal jordvernpris 2017 for hensynet matjordene får i areal- og byplaner.

Loven er tydelig og politikerne er enige. Likevel bygges stadig mer norsk matjord ned. Hvorfor?

Arealplanlegging på jordet

KRONIKK

Wenche Dramstad

2015 var litt under ti millioner dekar jordbruksareal i drift. Er jordlova blitt en sovende lov? Jordvernet kan jo ikke sies å være en suksesshistorie, og i dag er det krevende å holde nedbygging av jordbruksareal under den vedtatte -maksimumsgrensen på 4000 dekar årlig. Men hvorfor?

TEMA JORDVERN. Mandag er det duket for jordvernkonferanse på Gjermundnes. Her fra ein tidligere konferanse. (Arkivfoto.)

Jordvernkonferanse med lokalt fokus

Jordvern Møre og Romsdal inviterer, i samarbeid med Landbruksmuseet for Møre og Romsdal og bondelaget, til den tredje jordvernkonferansen her i fylket, på Gjermundnes førstkommende mandag.

Landbruksdirektør Frank Madsøy vil opne konferansen og ta for seg utviklinga for jordvernet i Møre og Romsdal, med spesiell vekt på utviklinga dei siste åra.

Forfatter Knut Oddegaard blir årets litterære innleiar på konferansen med tema «Jordvern en konstant». Han er æresmedlem i bondelaget og har fått Islands høegste utmerking for si gjendikning av Eddasagaen.

På denne konferansen er eren komme til ordførarane i Romsdal, som får 5 minutt kvar, til å fortelle om jordvernet i sine respektive kommunar.

Ordførarane på Nordmøre presenterte sine jordvernstrategiar ved markeringa av verdens jordvernvedtak på Tingvoll 5. desember i fjor. Ordførarane på Sunnmøre skal presentere sine jordvernstrategiar på årets jordvernvedtak i desember.

Leiar av fylkets samferdselsutval Kristin Sørheim har temaet: Jordvern og vegbygging. Det krevt seg stor spennning til korleis ein av de største nedbyggerane av dyrkareal vil legge vegen i framtida.

Jurist hos fylkesmannen, Gunnvor Fossholt Ytterstad har temaet: Jordvern i lovverket og ho vil oppdatere kursdelaktarane på jordvernens styrking i Plan- og bygningslova.

Den siste timen på Jordvernkonferansen får alle forstekandidatane på stortingsvallestiene til hausten, presentere jordvernet i sine respektive valgprogram, med debatt til slutt.

Målggruppa for konferansen er medlemmar i planutval, og det er framleis tid til å melde seg på, melder leiar i Jordvern Møre og Romsdal, Kolbjørn Gustad. Konferansen er gratis.

Jordvernkonferanse om veg

Jordvern Møre og Romsdal hadde samferdsel på tapetet da dei inviterte til konferanse på Gjermundnes førre veke.

Målsætninga var å belyse kvar E39 bør gå i eit jordvernperspektiv, då styret for Kolbjørn Gustad inviterte til konferansen. I realiteten skulle debatten dreie seg meir om veg og mindre om jordvern.

Rolf Arne Hamre var invitert som innleiar. Han er planprosjektleiar i Statens Vegvesen, og har arbeidd med ny E39. Sidan det for tida er val av trase på strekninga Vik – Digeren var det i mediebilet hadde nok det frammatte sett for seg eit jordvernreknepskap som samanknatta del til hovudtrasevala.

STYRELEIAR: Kolbjørn Gustad ønskte velkommen til jordvernkonferanse med eit aktuelt tema.

GROVSKISSE

Vi har ikkje berekna arealtap på dei ulike trasene, på grunn av grov vegløyse. Så lenge vegløyse ikkje er finstikka kan vi ikkje plote dei inn i systema våre, og dermed kan vi ikkje seie noko om dette, fortalte Hamre. Det var eit svar publikum ikkje do seg til ro med, og mangs hevda at det måtte då kunne gå an å lage eit overlag over tap av dyrka og dyrkbar mark. Det skulle vise seg å vere som å klemme vann av stein, og delaktarane på konferansen kom ikkje nærare eit svar.

– Vi må detaljere planane mykje meir før vi kan seie noko om tap av dyrkemark. Det blir først og fremst på kommunedelplan-nivå.

KOLLEGER OVER FJORDEN: Geir Inge Lien og Odd Helge Gangstad går seg til å bli tettare naboar med Møreaksen.

PLANLEGGAR: Rolf Arne Hamre presenterte ulike prosjekt han har arbeidd med som planprosjektleiar i Statens Vegvesen.

Mer matjord bygges ned

Alarm om jordvern

FEIL VEI: Nedbygging av dyrka mark øker, selv om Stortinget krever et sterkere jordvern. Oversikten over nedbygging av matjord er mangelfull.

FORN:

- Stortinget vedtok i desember 2013 å sette mål for nedbygging av dyrka jord til maksimum 4000 mål årlig, oppgjadd innest 2020.
- Dette var en klar skjepping av regjeringens forslag, som elle sette sakt for å ligg nedbygging til 5000 mål.
- Jordvernet kan komme i konflikt med andre mål, for blant annet boligbygging og samferdselsprosjektet i regionen.
- Nasjonal oversikt over nedbygging av matjord blir underoppsett.

JORDVERN

Av Alf Skjæveland

Planlagt i et system kan feil til underoppsett av områdene dyrka jord, akkurat kommunal og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (Høyre) til Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité.

Regjeringen fortløp ikkje å vere ved at stadig mer jord blir brukt til annet enn matproduksjon, mener Miljøpartiet De Grønne (se underaks).

Nasjonen skreiv i april at kommunane i Norge med mer dyrka areal enn det som kommer fram i det nasjonale rapporteringsystemet i Statens.

Enhver økning i tallet for omdisponert areal dyrka jord er selvsagt uheldig

Jan Tore Sanner var ikkje klar over at det nasjonale rapporteringsystemet i Statens er mangelfullt. Dette var grunnlaget for kontroll- og konstitusjonskomitéens spørsmål til Sanner. I overlagert fortløp avta brukar formlage og ikkje bokførte tall. Stortinget har sett som mål for jordvernet at maksimum 4000 mål dyrka mark skal kunne omdisponeres i året mellom 2020.

Enhver økning i tallet for omdisponert areal dyrka jord er selvsagt uheldig

Handlingsplanen for jordvern er mangelfull. Han oppgir at endelige tall i rapporteringa er mangelfulle på 3710 mål, mens foreløyse er på 4000 mål.

Mangler full oversikt

Alarm om jordvern

MARKET:

Et spørningspunkt er om kommunane skal rapportere om nedbygging av matjord, eller om det er markert i kommunens regnskap. Sanner skreiv at Kostra får opp oppsett av jordvernrapporteringa.

Enhver økning i tallet for omdisponert areal dyrka jord er selvsagt uheldig

Jan Tore Sanner var ikkje klar over at det nasjonale rapporteringsystemet i Statens er mangelfullt. Dette var grunnlaget for kontroll- og konstitusjonskomitéens spørsmål til Sanner. I overlagert fortløp avta brukar formlage og ikkje bokførte tall. Stortinget har sett som mål for jordvernet at maksimum 4000 mål dyrka mark skal kunne omdisponeres i året mellom 2020.

Enhver økning i tallet for omdisponert areal dyrka jord er selvsagt uheldig

Handlingsplanen for jordvern er mangelfull. Han oppgir at endelige tall i rapporteringa er mangelfulle på 3710 mål, mens foreløyse er på 4000 mål.

MDG: Jordtap uten kontroll

Norge til slutt på igjen nærmeast uten matjord. Og blir bilt mat av at Sanner ikkje skreiv avsett, sier han.

Hun meiner det er ein fattig tross at statistikken berer lovare til for bot over beste landbruksareal i Norge. De Grønne har sett som mål for jordvernet at maksimum 4000 mål dyrka mark skal kunne omdisponeres i året mellom 2020.

Hun understreker at 4000 mål er maksimum, og at jordvern er ein del av det som er viktig for å sikre matproduksjonen i Norge. Det er viktig å vite at jordvern er ein del av det som er viktig for å sikre matproduksjonen i Norge.

MATT: Une Aina Bartholin.

Støtten og grenser og

Alarm om jordvern

MARKET:

Et spørningspunkt er om kommunane skal rapportere om nedbygging av matjord, eller om det er markert i kommunens regnskap. Sanner skreiv at Kostra får opp oppsett av jordvernrapporteringa.

Enhver økning i tallet for omdisponert areal dyrka jord er selvsagt uheldig

Jan Tore Sanner var ikkje klar over at det nasjonale rapporteringsystemet i Statens er mangelfullt. Dette var grunnlaget for kontroll- og konstitusjonskomitéens spørsmål til Sanner. I overlagert fortløp avta brukar formlage og ikkje bokførte tall. Stortinget har sett som mål for jordvernet at maksimum 4000 mål dyrka mark skal kunne omdisponeres i året mellom 2020.

Enhver økning i tallet for omdisponert areal dyrka jord er selvsagt uheldig

Handlingsplanen for jordvern er mangelfull. Han oppgir at endelige tall i rapporteringa er mangelfulle på 3710 mål, mens foreløyse er på 4000 mål.

MDG: Jordtap uten kontroll

Norge til slutt på igjen nærmeast uten matjord. Og blir bilt mat av at Sanner ikkje skreiv avsett, sier han.

Hun meiner det er ein fattig tross at statistikken berer lovare til for bot over beste landbruksareal i Norge. De Grønne har sett som mål for jordvernet at maksimum 4000 mål dyrka mark skal kunne omdisponeres i året mellom 2020.

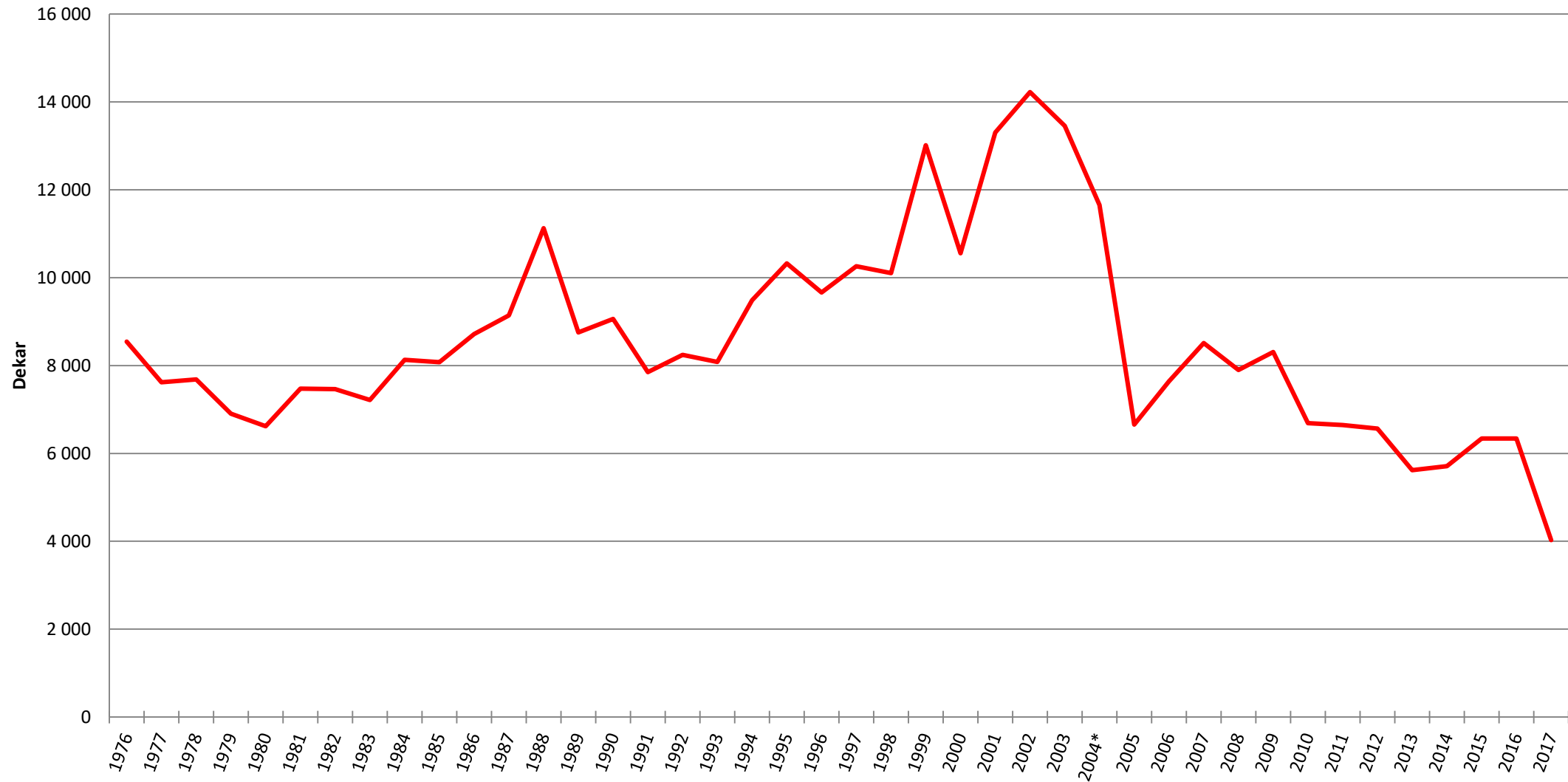
Hun understreker at 4000 mål er maksimum, og at jordvern er ein del av det som er viktig for å sikre matproduksjonen i Norge. Det er viktig å vite at jordvern er ein del av det som er viktig for å sikre matproduksjonen i Norge.

MATT: Une Aina Bartholin.

Jordvernpris til Vestfold

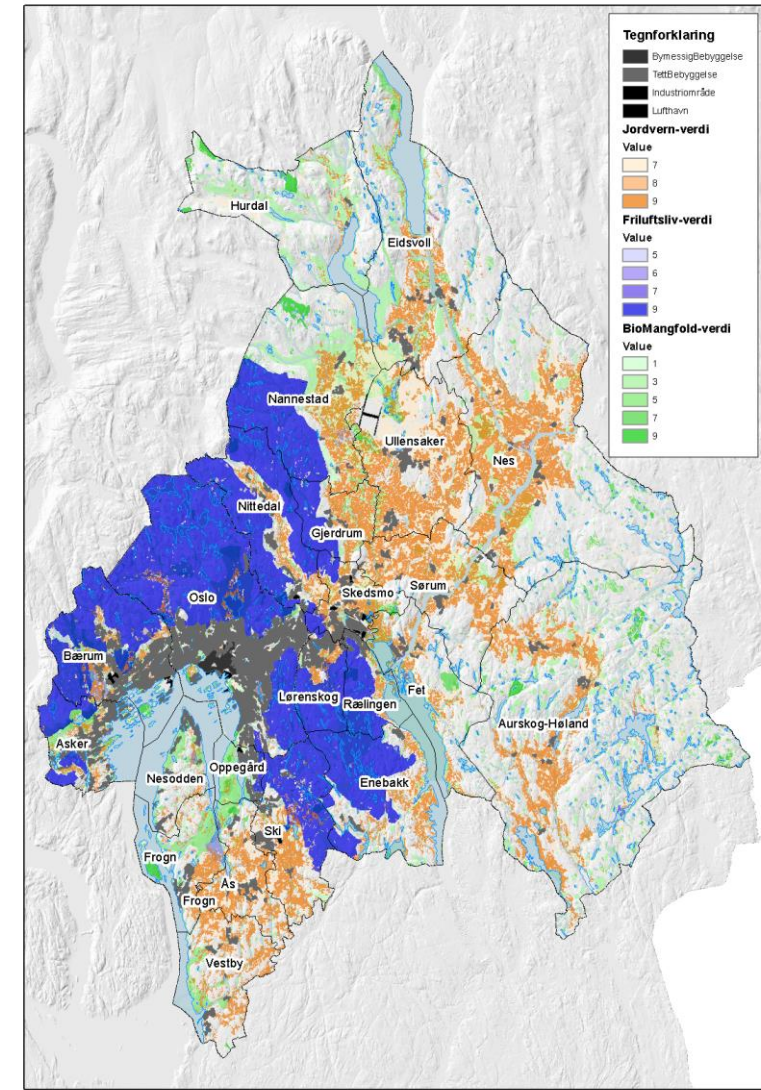

Omdisponering av dyrka jord 1976-2017

Mange omsyn å ta!

- Jordvern
- Naturmangfald
- Kulturminnevern
- Friluftsliv
- Nærmiljø
- Klima og klimatilpassing
- Ras, skred og flom
- Strandsone
- Støy
- OSV.

Jordvettregler for Telemark

Er du utbygger, grunneier, planlegger, politiker eller «mannen i gata»?

Bli kjent med jordvettreglene for Telemark. De setter matjorda vår på dagsordenen – en begrenset ressurs vi må bevare for framtidens telemarkinger!

1. Ingen planlegging uten å ta hensyn til jorda
2. Meld fra hvor mye jord du må omdisponere
3. Vis respekt for ruskevær
4. Vær rustet for langsiktig planlegging, også i enkeltsaker
5. Lytt til erfarne fagfolk
6. Bruk jordsmonnsskart og andre kartdata
7. Gå ikke alene – ta hensyn til terrenget og generasjoners arbeid med jorda
8. Vend i tide, det er ingen skam å snu i en sak
9. Spar på matjorda!

Fylkesmannen i Telemark

www.jordvettregler.no

Det kommunale plansystemet

